

► Reti Randoja-Mutsi kujundatud Vambola ja Hele Olli karge ja esmapilgul askeetlik aed Võrumaal Tsolgos...

Äp

Mari Hiemäe
aripaev@aripaev.ee

Aianduse ja aiakujunduse ümber keerleb kogu Reti Randoja-Mutsi elu. Küll jagub seda naerusuist naist koduaedasiid kujundama ja rajama, aga ka loenguid pidama ning temaatilisi kursusi pidama. Juba kümme aastat on Reti olnud Räpina aianduskoolis õpetaja, sama kaua juhib ta omaenda aiakujundusettevõtte TaxusBaccata tööd.

Kui jälgida Reti aktiivset tegutsemist, jääb mulje, et ta jõuab tõesti igale poole. Reti ise arvab tagasihoidlikult, et efektiivse planeerimise juures on kõik võimalik.

Ärkab vara, jõuab palju

Tegudeinimeseks on Reti enast alati pidanud. "Pigem teen ma midagi ära, kui lõputult mõtlen ja planeerin. Ma olen rahul siis, kui midagi joonde saab," arvab Reti enda kohta.

► ... mis läheb sujuvalt üle kauniks järveks.

Magamiseks naine suurt aega ei kuluta. Kell viis hommikul on Reti tavaliselt juba üleval ning asub pooleliolevate projektide kallale. "Ma naudin seda aega, kui terve maja on vaikne ning ma saan midagi teistest rohkem ära teha," räägib Reti.

Aiakujundajast ettevõtjana on Retil käed-jalad pidevalt tööd täis ning sellega on ta väga rahul. "Mulle kohe meeldib, et tööd on järjekorras, nii et ühte asja teen ja teist sammu planeerin samal ajal juba ette," arvab Reti.

Enda suurimaks missioo-

niks ning kutsumuseks peab Reti teiste inimeste aiandusalast nõustamist ja juhendamist. Tema jaoks on tähtselt esikohal töö õpetajana ning alles seejärel tuleb oma ettevõtte, kuigi käibe järgi võiks vastupidist oletada.

Kõige efektiivsemaks õpetamismeetodiks peab Reti õpetamist praktika kaudu. Kui vähegi võimalik, seob Reti loenguga aktiivse tegevuse.

"Osa õpilasi peab mind kalliks sellepärast, et ka tundides räägin ma rohkem oma praktilisest kogemusest kui

teoriast. See aga jääb paremini meelde," arvab Reti.

Kõige olulisem, mida Reti nii õpilastele kui ka klientidele ikka ja jälle üle kordab, on see, et enne igasuguse kujundamistöo algust tuleb koostada hea lähteülesanne, mida ellu viima hakatakse. "Ruut, täpp ja triip üttekokku ei sobi. Esmalt tuleb midagi välja valida ning siis peaks jätkuma meelegindlust valitud käekirjale ka truuks jääda."

Aitab unistusi ellu viia

Reti usub, et õigupoolest saab iga inimene, kes oma soovid ja vajadused hoolikalt läbi mõelda oskab, eraaia kujundamisega ise hakkama.

"Aiakujundamine on nagu malemäng, kus peab mitu käiku ette mõtlema," ütleb Reti. "Eelkõige peab olema korralik kontseptsioon, alles siis saab valida vahendid, kuidas eesmärgi saavutada. Ning aed peab tasakaalustatud välja nägema ka mitme aasta pärast, kui taimed suu-